

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Luiza Gafton
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Diana Bănăruc,
în cauza civilă la acțiunea Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva
Diane Bănăruc, intervenient accesoriu Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău cu
privire la înlăturarea obstacolelor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,
prin care s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Central din data de
22 mai 2017,

constată:

La 06 ianuarie 2017 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (în continuare SA
„Termoelectrica”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Diane
Bănăruc, intervenient accesoriu Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău, prin care a
solicitat înlăturarea din zona de protecție a rețelelor termice, scara de acces cu
rampă și peretele de sprijin a gazonului, adiacente blocului locativ nr.xxxxx, din
str. xxxxx, mun. Chișinău, astfel ca să fie creată zona regulamentară de protecție a
rețelelor ingineresti, cel puțin 5 metri din ambele părți a traseului termic, încasarea
cheltuielilor de judecată suportate sub formă de taxă de stat, în mărime de 100 lei
și alte cheltuieli ce țin de examinarea litigiului în instanța de judecată. (f.d.4-6)

În motivarea acțiunii SA „Termoelectrica” a indicat că prin procesul - verbal
de cercetare nr. 84-133 din data de 11 iulie 2016, s-a constatat că la amenajarea
ternului adiacent casei de locuit nr.xxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău nu s-a ținut
cont de faptul existenței rețelelor termice primare cu diametrul de 500 mm. Ca
rezultat, scara de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului s-au edificat în
zona de protecție a traseului termic, iar pe rețele s-a instalat pavaj de trotuar. (f.d.
7-8)

Astfel, acest fapt încalcă drepturile SA „Termoelectrica” privind accesul la
descoperirea, deservirea și exploatarea conductelor termice, inclusiv îi pune în
imposibilitatea de a-și onora obligațiunile față de consumatori, de înlăturare
operativă și eficientă a situațiilor de avariere, fapt ce contravine prevederilor
legislației cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice.

De asemenea, prin lucrările efectuate la amenajarea terenului și construirii scării de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului în zona de protecție a rețelelor termice magistrale s-a încălcat art.17 din Legea cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998, ori obiectivele energetice au grad sporit de pericol, iar pentru asigurarea exploatării lor în siguranță se stabilesc zone de protecție, orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice, la caz SA „Termoelectrica” nu a dat acordul la efectuarea lucrărilor respective.

În scopul protecției conductelor termice, persoanelor fizice și juridice li se interzice să limiteze, ori să îngreudească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoenergetice.

SA „Termoelectrica” a considerat că la amenajarea terenului adiacent casei de locuit, ce- i aparține Dianei Bănăruc, s-au admis abateri de la pct. 40 al Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998, ori este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusiv pe culoarele de acces, să se ridice construcții, să se depoziteze materiale, să se execute lucrări subterane sau orice alte lucrări care ar dăuna exploatării și ar bloca accesul la conducte și la stațiile termice.

De asemenea a fost încălcat și pct. 41 din același Regulament, care prevede că în cazul în care este necesar ca pe terenul pe care sunt amplasate instalațiile termice de alimentare să se execute o construcție, beneficiarul este obligat să anunțe cu un an înainte pe deținătorul instalațiilor și va suporta toate cheltuielile de modificare legate cu mutarea instalațiilor de alimentare de pe terenul viitoarei construcții.

La edificarea construcției au fost încălcate și prevederile din „Normativul în construcții NCM G.04.07-2006 (MSN 4.02-02-2004)”, care în Tabelul B.3 „Intervale pe orizontală de la construcțiile rețelelor termice” stabilește, că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametrul între 500-800 mm. pînă la construcții și instalații, e necesar a fi nu mai mică de 5 m.

La caz, scara de acces în clădire cu rampă, peretele de sprijin și pavajul de trotuar se află în zona de protecție a rețelelor termice, ceea ce exclude accesul reprezentanților și a tehnicii întreprinderii energetice la rețelele ingineresti magistrale (în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora), presiunea și temperatura înaltă a apei din rețele prezintă un pericol înalt pentru viața și sănătatea oamenilor, proprietarul bunurilor poate cere despăgubiri în caz de avariere a traseului termic.

Prin hotărârea din data de 22 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a admis acțiunea, s-a obligat Diana Bănăruc să înlătore din zona de protecție a rețelelor termice, scara de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului, adiacente blocului locativ nr.xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, cu crearea zonei regulamentare de protecție a rețelelor ingineresti, de cel puțin 5 (cinci) metri din ambele părți a traseului termic, s-a încasat din contul Dianei Bănăruc în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat în sumă de 100 lei și cheltuielile de citare în sumă de 87,6 lei, în total suma de 186,60 lei. (f.d. 92, 95-100)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 14 decembrie 2017 a respins apelul declarat de către Diana Bănăruc, a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din data de 22 mai 2017. (f.d. 134, 135-145)

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 28 martie 2018 Diana Bănăruc a înaintat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare la instanța de apel.(f.d. 154-158)

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei recurate a încălcat normele de drept material, ori instanța a reținut că norma legală prin care este interzis ca pe traseele conductelor termice să se ridice construcții, care ar dăuna exploatării și ar bloca accesul la conducte, însă de fapt anexele care urmează a fi demolate nu sunt construite pe conductele termice ce aparțin SA „Termoelectrica” și nu blochează accesul la aceste. Mai mult, până în prezent SA „Termoelectrica” nu a efectuat careva lucrări pentru deservirea conductelor termice, lucrări în urma cărora ar limita accesul sau imposibilitatea de deservire a acestora.

De asemenea, instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat normele de drept procedural, ori ședința de judecată preconizată pentru data de 14 decembrie 2017, care a urmat cu emiterea deciziei recurate, s-a petrecut atât în lipsa recurentei cât și în lipsa reprezentantei acesteia, care a solicitat amânarea examinării cauzei, pe motiv că este antrenată în altă ședință de judecată.

La data de 04 iunie 2018 SA „Termoelectrica” a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil. (f.d.163-166)

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la data de 14 decembrie 2017, Diana Bănăruc a făcut cunoștință cu decizia recurată la data de 16 martie 2018. (f.d. 149)

În aceste circumstanțe, recursul declarat la data de 28 martie 2018 de către Diana Bănăruc, se consideră a fi depus în termen.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 27 iunie 2018 a considerat recursul admisibil.

Conform art. 445, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Diana Bănăruc neîntemeiat și care urmează să fie respins cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 17 decembrie 2017 din considerentele ce preced.

Din materialul probatoriu administrat s-a constatat că în baza autorizației de construire nr. 337/i din 29 octombrie 2002 Diana Bănăruc a construit scara de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului, adiacent blocului locativ nr. xxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din data de 16 noiembrie 2009 autorizația de construire nr. 337/i din 29 octombrie 2002 s-a recunoscut ca fiind ilegală, inclusiv în partea construcțiilor efectuate adiacent blocului locativ nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău. (f.d. 61-63)

Potrivit procesului - verbal de cercetare nr. 84-133 din data de 11 iulie 2016, s-a constatat că la amenajarea terenului adiacent casei de locuit nr.xxxx, din str.

xxxxx, mun. Chișinău nu s-a ținut cont de faptul existenței rețelelor termice primare cu diametrul de 500 mm. Ca rezultat, scara de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului s-au edificat în zona de protecție a traseului termic, iar pe rețele s-a instalat pavaj de trotuar.

SA „Termoelectrica” a inițiat prezentul proces civil împotriva Dianei Bănăruc privind apărarea dreptului de proprietate prin prisma art.376 Codul civil, solicitând înlăturarea din zona de protecție a rețelelor termice a scării de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului, adiacente blocului locativ nr. xxxxx din str.xxxxx, mun. Chișinău.

Prima instanță prin hotărârea din data de 22 mai 2017 a admis acțiunea, a obligat pârâta de a înlătura din zona de protecție a rețelelor termice scara de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului, cu crearea zonei regulamentare de protecție a rețelelor ingineresti, de cel puțin 5 metri din ambele părți ale traseului, hotărârea fiind menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 14 decembrie 2017.

Colegiul lărgit consideră că concluziile instanței de apel, expuse în decizie, sunt întemeiate, argumentate și legale și nu constituie temei de casare a acesteia.

În conformitate cu art. 376 Cod civil dacă dreptul proprietarului este încălcat în alt mod decât prin uzurpare sau privare ilicită de posesiune, proprietarul poate cere autorului încetarea încălcării.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din data de 21 noiembrie 2014 SA „CET nr.2” din Chișinău, redenumită în SA „Termoelectrica” a preluat de la SA „Termocom” în procedura falimentului, subansamblul funcțional ce ține de activitatea de producere, distribuție și furnizare a energiei termice (f.d.75-78).

Instanța de recurs menționează că SA „Termoelectrica”, care este proprietarul rețelelor termice de pe str. xxxxxx, mun. Chișinău, dispune de dreptul de a solicita înlăturarea încălcării dreptului de proprietate chiar dacă această încălcare nu are ca efect lipsirea proprietarului de posesie.

Prin prisma prevederilor art. 31 al Legii nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice. Persoanelor fizice și juridice li se interzice să efectueze lucrări de construcții de orice fel în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoenergetice, precum și să limiteze ori să îngreudească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoenergetice.

Instanța de apel corect a reținut ca Diana Bănăruc prin edificarea scării de acces cu rampă și peretele de sprijin a gazonului la o distanță mai mică de 5 metri de la traseul termic a încălcat drepturile SA „Termoelectrica” privind descoperirea, deservirea și exploatarea conductelor termice, inclusiv o pune în imposibilitatea de a-și onora obligațiunile față de consumatori, de înlăturare operativă și eficientă a situațiilor de avariere, în corespundere cu pct.36 și pct.54 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.434 din 09 aprilie 1998, fiind admise abateri de la pct. 40 din același Regulament.

Mai mult, s-a constatat că construcțiile respective contravin atât prevederilor din „Normativul în construcții NCM G.04.07-2006 (MSN 4.02-02-2004)”, care în

Tabelul B.3 „Intervale pe orizontală de la construcțiile rețelelor termice”, cât și Documentul normativ NCM G.04.07:2014 „Rețelele termice”, aprobat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr. 202 din 31 decembrie 2014, care în Tabelul nr.A2 intitulat „Intervale pe orizontala de la construcțiile rețelelor termice”, stabilesc că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametrul între 500-800 mm. până la construcții și instalații, este necesar a fi nu mai mică de 5 m., fapt ce exclude accesul reprezentanților și a tehnicii întreprinderii energetice la rețelele ingineresti primare.

Colegiul reține și faptul că construcția din str. xxxxx, mun. Chișinău este amplasată în zona de protecție a rețelelor termice cu diametru de 500 mm. fiind stabilit și prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2009, prin care s-a recunoscut ilegală autorizația de construire nr.337/I din 29 octombrie 2002 emisă de Primăria mun. Chișinău în partea edificării la casele de locuit de tip celular a scărilor capitale, gardurilor, zidurilor-perete și a pietrei de trotuar, amplasate pe rețelele termice și în zona de protecție-5m.,inclusiv din str.xxxxx, mun. Chișinău. (f.d. 61-63)

Instanța de apel corect a respins ca fiind neîntemeiat argumentul Dianei Bănăruc precum că prin construcțiile respective nu i s-a încălcat dreptul SA „Termoelectrica”, care nu a efectuat careva lucrări pentru deservirea conductelor termice, lucrări în urma cărora ar limita accesul sau imposibilitatea de deservire a acestora, or furnizorul de energie termică are obligația să inspecteze periodic rețelele și să întreprindă măsuri de prevenire a unor posibile situații de intervenție urgentă și să nu aștepte producerea avarierii rețelelor termice.

Analizând argumentele recursului coroborate cu circumstanțele de drept, pe care este întemeiată decizia instanței de apel, instanța de recurs consideră că s-a ajuns la o concluzie corectă și argumentată cu privire la admiterea acțiunii. În opinia instanței de recurs, instanța de apel a determinat definitiv circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 al Codului de procedură civilă, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, aplicând corect normele de drept material și procedural, și întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la admiterea acțiunii.

Argumentul recurentei Diana Bănăruc precum că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost încălcate normele de drept procedural, prin faptul examinării cauzei în lipsa reprezentantei acesteia, care a solicitat amânarea examinării cauzei, pe motiv că este antrenată în altă ședință de judecată, nu poate influența legalitatea deciziei instanței de apel.

Potrivit art. 379 al codului de procedură civilă, în vigoare la momentul examinării apelului, instanța poate amâna examinarea cauzei la cererea întemeiată a avocatului, dar nu este obligată. La caz, deși avocatul a solicitat amânarea procesului pe motivul antrenării în altă ședință de judecată nu a prezentat nici o probă în acest sens.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către recurentă cu privire la ilegalitatea hotărârilor judecătorești sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Diana Bănăruc.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din data de 14 decembrie 2017.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iuliana Oprea

Luiza Gafton

Nina Vascan

Victor Burduh